CYNGOR SIR YNYS MÔN	
CYFARFOD:	Cyngor Sir
DYDDIAD:	26 Hydref 2023
TEITL YR ADRODDIAD :	Penodi Aelod Annibynnol Cyfetholedig i'r Pwyllgor Safonau
ADRODDIAD GAN:	Panel Dethol y Pwyllgor Safonau
SWYDDOG CYSWLLT:	Lynn Ball Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) / Swyddog Monitro lbxcs@ynysmon.llyw.cymru 01248 752586
PWRPAS YR ADRODDIAD:	Cadarnhau penderfyniad Panel Dethol y Pwyllgor Safonau

CEFNDIR

1. O dan Ran III Deddf Llywodraeth Leol 2000 (fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Llywodraeth Leol 2006) mae'n rhaid i'r Cyngor gael Pwyllgor Safonau sy'n cynnwys dim mwy na naw aelod, ac mae'n rhaid i'r mwyafrif o'r rhain fod yn aelodau annibynnol o'r cyhoedd.

2. Mae'r Pwyllgor Safonau ar hyn o bryd yn cynnwys pum aelod annibynnol (yn cynnwys un sedd wag achlysurol), dau gynghorydd cymuned a dau gynghorydd sir.

3. Mae'n rhaid i aelodau annibynnol gael eu penodi gan y Cyngor ar sail argymhelliad gan Banel Dethol y Pwyllgor Safonau. Mae un sedd wag achlysurol ar y Pwyllgor Safonau ar hyn o bryd.

SEDD WAG ACHLYSUROL AM AELOD ANNIBYNNOL AR Y PWYLLGOR SAFONAU

4. Mae Rheoliadau Statudol yn ei gwneud yn ofynnol i aelodau'r Pwyllgor Safonau gael eu penodi gan y Cyngor, ond dim ond ar ôl cydymffurfio â phroses ddethol statudol. Er mwyn cynnal y broses recriwtio a dethol hon mae'r Cyngor Sir wedi dirprwyo ei awdurdod i Banel Dethol y Pwyllgor Safonau; mae'r panel hwn yn cynnwys un aelod annibynnol o'r cyhoedd, un cynghorydd cymuned a thri chynghorydd sir (ar sail cydbwysedd gwleidyddol).

5. Aelodau cyfredol y Panel ydi Cynghorydd Aled Morris Jones; Cynghorydd Dylan Rees (Cadeirydd); Cynghorydd Margaret Murley Roberts; Cynghorydd Gordon Warren o Gyngor Tref Amlwch; a'r aelod annibynnol sef Dr Teleri Mair Jones.

5. Yng nghyfarfod Panel Dethol y Pwyllgor Safonau ar 6 Mehefin 2023, cymeradwyodd y Panel y broses recriwtio a chafodd y sedd wag ei hysbysebu ar wefan a gwefannau cymdeithasol y Cyngor (o 19/6/2023 hyd nes 7/7/2023), yn y Bangor and Anglesey Mail (ar 21/6/2023) a'r Daily Post (ar 24/6/2023).

6. Daeth yr hysbyseb i ben am 5yh ar 7 Gorffennaf a rhoddodd Panel Dethol y Pwyllgor Safonau sylw i'r ceisiadau a dderbyniwyd mewn proses tynnu rhestr fer a gynhaliwyd ar 25 Gorffennaf.

7. Cafodd yr ymgeiswyr ar y rhestr fer eu cyfweld gan Banel Dethol y Pwyllgor Safonau ar 26 Medi a 3 Hydref 2023, a chytunodd y Panel i enwebu **Mr Trefor Owen** i'w benodi'n aelod annibynnol ar y Pwyllgor Safonau, yn amodol ar dderbyn geirdaon boddhaol; mae'r rheini bellach wedi'u derbyn ac wedi cael eu hasesu gan Gadeirydd Panel Dethol y Pwyllgor Safonau.

<u>ARGYMHELLION</u>

Derbyn argymhellion Panel Dethol y Pwyllgor Safonau fel a ganlyn:-

1. penodi **Mr Trefor Owen** yn aelod annibynnol cyfetholedig o'r Pwyllgor Safonau, i ddod i rym yn syth;

2. petai sedd wag achlysurol am aelod annibynnol o'r Pwyllgor Safonau yn codi yn ystod y deuddeng mis nesaf, penodi'n awtomatig **Mr Brace Griffiths** i'r rôl heb orfod mynd trwy broses recriwtio arall, ar yr amod bob tro bod yr ymgeisydd yn parhau'n gymwys ar gyfer y rôl, ac yn amodol ar dderbyn geirdaon boddhaol cyn ei benodi; a

3. petai ail sedd wag achlysurol am aelod annibynnol o'r Pwyllgor Safonau yn codi yn ystod y deuddeng mis nesaf, neu os na fyddai Mr Brace Griffiths ar gael, penodi'n awtomatig **Mr David Abbott** i'r rôl heb orfod mynd trwy broses recriwtio arall, ar yr amod bob tro bod yr ymgeisydd yn parhau'n gymwys ar gyfer y rôl, ac yn amodol ar dderbyn geirdaon boddhaol cyn ei benodi.